

พึงเสี่ยงฉันทัน

ถึงแม้จะไม่เกี่ยวกับอนาคตของกลุ่มวิชาชีพพยาบาลว่าจะได้บรรจุเป็นข้าราชการหรือไม่ ที่เป็นข่าวเมื่อเร็วๆ นี้ แต่เรื่องนี้เป็นสิทธิของเธอตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารครับ

เรื่องเป็นอย่างนี้ครับ นางสาวชุดขาวในฐานะประธานสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทย มีหนังสือรวม ๓ ฉบับไปถึงนายกสภาการพยาบาลขอให้เปิดประชุมใหญ่สมาชิกวิสามัญทั่วประเทศ เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิก และขอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่สภาการพยาบาลไม่ดำเนินการตามคำขอ นางสาวชุดขาวจึงฟ้องสภาการพยาบาล ต่อศาลปกครองกลาง ศาลปกครองกลางแจ้งให้นางสาวชุดขาว กับพวก ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายชื่อและจำนวนบุคคลที่ร่วมลงชื่อ นางสาวชุดขาวจึงมอบอำนาจให้นายตัวแทนขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมที่พิจารณาเรื่องขอประธานสหภาพฯ รวม ๓ รายการ ได้แก่ ๑. บันทึกและรายงานการประชุมสภาการพยาบาล ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ ๒. บันทึกและรายงานการประชุมสภาการพยาบาล ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ ๓. หนังสือสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทยที่ขอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่สภาการพยาบาลมีหนังสือแจ้งนายตัวแทนว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นการดำเนินการภายในของสภาการพยาบาล และเป็นดุลพินิจเฉพาะของเจ้าหน้าที่ ไม่ใช่เอกสารที่จะเปิดเผยแก่คนทั่วไปให้ทราบได้

นอกจากนี้สภาการพยาบาลได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าได้ตรวจสอบพบว่าสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทยมิได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และไม่พบหลักฐานการจดทะเบียนเป็นสหภาพแรงงาน จึงกระทำการแทนบุคคลอื่นไม่ได้ และที่จะขอเปิดประชุมใหญ่นั้น พระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลฯ ไม่ได้ให้อำนาจหน้าที่ไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารตามที่นายตัวแทน ผู้รับมอบอำนาจมีคำขอเป็นเอกสารของผู้ותרณ์เอง เพราะไปฟ้องคดีและมีในครอบครองแล้ว ซึ่งมีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และหมายเลขทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และสภาการพยาบาลเป็นเพียงผู้ครอบครองเท่านั้น นายตัวแทนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นรายงานการประชุมเกี่ยวกับการขอให้เปิดประชุมใหญ่ และขอแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่ปรากฏการแสดงความคิดเห็นของบุคคลใด ไม่มีเหตุตามมาตรา ๑๕ ที่จะปกปิดข้อมูลส่วนรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ותרณ์รวบรวมส่งให้สภาการพยาบาล แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่ก็ยังเป็นข้อมูลข่าวสารของผู้ותרณ์ การเปิดเผยจึงไม่รุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สภาการพยาบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่นายตัวแทนมีคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เรื่องนี้ สภาการพยาบาลเป็นองค์กรวิชาชีพ ซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยครับ ส่วนผู้ขอซึ่งเป็นสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทย แม้ไม่เป็นนิติบุคคล แต่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เขาจึงมีสิทธิขอได้ เขามีข้ออดัดใจก็ควรรับฟังหน่อยครับ ในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพที่ดูแลเขา ไม่เพียงแต่ในมุมของการควบคุมไม่ให้วิชาชีพนอกกรอบผิดกฎหมายเท่านั้นนะครับ คุณหมอ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”